

FENOFAZE RAZVOJA VINOVE LOZE

Ukupni životni vek jednog čokota v.loze odvija se kroz sledeća dva velika životna ciklusa:

1. Veliki životni ciklus
2. Mali životni ciklus

Veliki životni ciklus obuhvata vreme od klijanja semena , ako je u pitanju generativno razmnožavanje, ili sadnje , ako je u pitanju vegetativno razmnožavanje , pa do kraja života čokota. Dužina trajanja ovog ciklusa zavisi od načina razmnožavanja , prilikom generativnog razmnožavanja loza ima duži vek od vegetativnog razmnoženog . U toku ovog velikog životnog ciklusa razlikujemo sledeće faze:

- Faza rastuće rodności od 3 do 10 god. starosti
- Faza pune rodności od 10 pa do 20, 30, 40 god. starosti
- Faza opadajuće rodności poslednjih 5 do 10 god.

Mali ili godišnji ciklus obuhvata rast i razvoj vinove loze u toku jedne godine – vegetacije i naziva se još godišnji ciklus vinove loze. On se deli na period vegetacije i zimskog mirovanje, a period vegetacije se deli na :

- Faza suzenja
- Faza kretanja okaca
- Faza cvetanja
- Faza porasta bobica
- Faza sazrevanja bobica
- Sazrevanje lastara i opadanje lišća

SUZENJE

Ova faza počinje u proleće i karakteriše se isticanjem sokova na preseccima stabala ili lastara. Nastaje kao posledica usvajanja vode i mineralnih materija od strane korena. U našim klimatskim uslovima počinje krajem marta ili početkom aprila , a završava se kretanjem pupoljaka. Početak ove faze je u direktnoj zavisnosti sa temperaturom zemljišta. Smatra se da temperatura od 7- 10°C u zoni korenovog sistema i pri odgovarajućoj vlažnosti inicira kretanje sokova.

KRETANJE OKACA

Traje do početka cvetanja. U ovoj fazi dolazi do intenzivnog razvoja svih organa . Zavisi od temperature vazduha. Počinje na 9°C i traje od 40-50 dana.

CVETANJE

Počinje krajem maja ili početkom juna meseca , što zavisi od temperatureu prethodnoj fazi. Cvetanje je počelo kada je otvoreno 5% cvetova . Ova faza traje 5 – 7 dana. Optimalana temperatura za cvetanje vinove loze je 25 - 35°C. Nepovoljno za ovu fazu je kada duvaju jaki vetrovi koji isušuju žig tučka i tada dolazi do lošije oplodnje.

PORAST BOBICE

Traje od zametanja pa do početka sazrevanja. Optimalna temperatura u ovoj fazi je 25 -30°C. U ovoj fazi bobice su tvrde i zelene i obavljaju asimilaciju, transpiraciju i disanje čime sebi obezbeđuju hranjlive materije oko 20%, a ostatak podmiruju iz listova i korena. Trajanje ove faze je 30- 60 dana u zavisnosti od sorte i klime.

SAZREVANJE BOBICA

Dužina trajanja ove faze je sortna osobina i zavisi od sume temperatura koje su različite za različite sorte. Početak ove faze počinje prestankom rasta bobice i promenom boje pokožice. Ova promena boje naziva se još "šarak".

SAZREVANJE LASTARA I OPADANJE LIŠĆA

Počinje od pune fiziološke zrelosti bobice pa do opadanja lišća. Pri kraju ove faze list gubi hlorofil, pri čemu menja boju. List belih sorti dobija žutu boju, a lišće crnih i crvenih sorti poprima crvenkastu do tamno mrku boju. U ovom periodu dolazi do kaljenja, prestanak porasta lastara pojavom nižih temperatura, što uzrokuje razne fiziološke i biohemijske promene koje su veoma važne, jer su usmerene u pravcu povećanja otpornosti lastara i okaca prema niskim temperaturama zimi. Jači rani jesenji mrazovi negativno utiču na pravilno kaljenje.

ZIMSKO MIROVANJE

Počinje opadanjem lišća i završava se kretanjem sokova u proleće. Razlikujemo fiziološko i ekološko: Fiziološko se odlikuje određenim stnjem zimskih okacau vremenu mirovanjai prilagođeno je za njihovo prezimljavanje. Traje 4 – 5 meseci obično do druge polovine januara. Posle toga nastaje prinudno , ili ekološko mirovanje, koje je uslovljeno spoljašnjim faktorima (temperaturom). U toku ovog mirovanja životni procesi u vinovoj lozi ne prestaju potpuno , a vinova loza je najotpornija na niske zimske temperature. Sadržaj vode se smanjuje na 45-50% i što je manji sadržaj vode veća je izdržljivost na niske temperature